

ابر حامی

آگاهی، بهبودی، رشد؛
برای همزیستان سرطان

آموزش‌های عمومی سامانه ابر حامی
www.abrhami.ir

مثانه

سرطان مثانه:

مقدمه

مثانه، عضوی توخالی در لگن است که ادرار را قبل از خروج از بدن، ذخیره کرده و سپس ادرار را از بدن خارج می‌کند. این عملکرد، مثانه را به بخش مهمی از دستگاه ادراری تبدیل می‌کند. دستگاه ادراری نیز از کلیه‌ها، حالب‌ها و مجرای ادرار تشکیل شده است. لگنچه کلیوی، قسمتی قیف مانند از کلیه است که ادرار را جمع‌آوری کرده و به حالب می‌فرستد. حالب، لوله‌ای است که از هر کلیه به مثانه می‌رود. مجرای ادرار، لوله‌ای است که ادرار را از بدن خارج می‌کند. غده پروستات نیز بخشی از دستگاه ادراری است.

مثانه، مانند سایر قسمت‌های دستگاه ادراری با لایه‌ای از سلول‌ها به نام یوروتلیوم، پوشیده شده است. این لایه سلولی، از عضلات پروپریا، توسط یک نوار نازک فیبری به نام لامینا پروپریا از دیواره مثانه جدا می‌شود.

سرطان مثانه، زمانی شروع می‌شود که سلول‌های سالم در پوشش مثانه - که معمولاً سلول‌های اروتلیال هستند - تغییر کرده، خارج از کنترل رشد می‌کنند و توده‌ای به نام تومور را تشکیل می‌دهند. سلول‌های اروتلیال نیز لگن کلیه (لگنچه کلیوی) و حالب و مجرای ادرار را می‌پوشانند. سرطانی که در لگن کلیه و حالب ایجاد می‌شود نیز، نوعی سرطان مجرای ادراری محسوب می‌شود و اغلب سرطان مجرای ادراری - فوقانی نامیده می‌شود. در بیشتر موارد، درمان آن تقریباً مانند سرطان مثانه است و در این مقاله توضیح داده شده است.

تومور می‌تواند بدخیم (سرطانی) یا خوش‌خیم باشد. تومور سرطانی بدخیم است، به این معنی که می‌تواند رشد کند و به سایر قسمت‌های بدن گسترش یابد. تومور خوش‌خیم به این معنی است که تومور می‌تواند رشد کند؛ اما گسترش نمی‌یابد. تومورهای خوش‌خیم مثانه، بسیار نادر هستند.

انواع سرطان مثانه

نوع سرطان مثانه به نوع سلول‌های تومور در زیر میکروسکوپ بستگی دارد. 3 نوع اصلی سرطان مثانه عبارتند از:

کارسینوم اروتلیال :

تا 10 درصد از تمام سرطان‌های مثانه را تشکیل می‌دهد. همچنین 90 کارسینوم اروتلیال، حدود 15 درصد از سرطان‌های کلیه تشخیص داده شده در بزرگسالان را تشکیل می‌دهد. این سرطان در 15 سلول‌های ادراری که مجرای ادرار را پوشانده‌اند، شروع می‌شود. کارسینوم اروتلیال در گذشته کارسینوم سلول انتقالی نامیده می‌شد.

سرطان سلول سنگ‌فرشی :

سلول‌های سنگ‌فرشی در پوشش مثانه در پاسخ به تحریک و التهاب ایجاد می‌شوند. با گذشت زمان، درصد از کل 4 این سلول‌ها ممکن است سرطانی شوند. کارسینوم سلول سنگ‌فرشی، حدود 5 درصد از سرطان‌های مثانه را تشکیل می‌دهد.

آدنوکارسینوم :

این نوع حدود 2 درصد از تمام سرطان‌های مثانه را تشکیل می‌دهد و از سلول‌های غدد ایجاد می‌شود.

انواع دیگری از سرطان مثانه با شیوعی کمتر وجود دارند، از جمله سرطان میکروپاپیلاری، پلاسماسیتوئید، کارسینوم سارکوماتوئید مثانه، و سرطان مثانه سلول کوچک. سارکوم مثانه، اغلب، در لایه‌های چربی یا ماهیچه‌ای مثانه شروع می‌شود. سرطان مثانه سلول‌های کوچک، نوعی نادر از سرطان مثانه است که احتمالاً به سایر قسمت‌های بدن گسترش می‌یابد.

رویکردی دیگر برای توصیف سرطان مثانه

سرطان مثانه علاوه بر نوع سلولی آن، ممکن است به عنوان غیرتهاجمی، غیرتهاجمی عضلانی یا عضلانی تهاجمی توصیف شود.

سرطان غیرتهاجمی مثانه شامل کارسینوم پاپیلاری غیرتهاجمی و کارسینوم درجا می‌باشد. کارسینوم پاپیلاری غیرتهاجمی، رشدی است که در بخش کوچکی از بافت یافت شده و به راحتی برداشته می‌شود. به این مرحله Ta می‌گویند. کارسینوم درجا، سرطانی است که فقط روی مثانه یا نزدیک سطح مثانه یافت می‌شود که به آن مرحله Tis می‌گویند. (برای اطلاعات بیشتر به [مراحل و درجه‌بندی](#) مراجعه کنید.)

سرطان مثانه غیرتهاجمی به عضله. سرطان مثانه غیرتهاجمی عضلانی معمولاً فقط به لایه لامینا پروپریا رشد می‌کند و نه به عضله که مرحله I نیز نامیده می‌شود. سرطان غیرتهاجمی عضلانی ممکن است سرطان سطحی نیز نامیده شود، اگرچه این اصطلاح، کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ زیرا ممکن است اشتباه باشد و این موضوع نشان می‌دهد که سرطان در این حالت، جدی نیست.

سرطان مثانه مهاجم عضلانی. سرطان مثانه مهاجم عضلانی به عضله دیواره مثانه و گاهی اوقات به لایه‌های چربی یا بافت‌های اطراف یا اندام‌های خارج از مثانه، رشد کرده است.

توجه به این نکته مهم است که سرطان مثانه غیرتهاجمی عضلانی، پتانسیل گسترش به عضله مثانه یا سایر قسمت‌های بدن را دارد. علاوه بر این، همه انواع سلولی سرطان مثانه، می‌توانند از طریق فرایندی به نام متاستاز، از مثانه به سایر مناطق بدن گسترش یابند.

اگر تومور مثانه به اندام‌های اطراف مانند رحم، واژن، غده پروستات و/یا ماهیچه‌های مجاور گسترش یافته باشد، به آن بیماری پیشرفته موضعی می‌گویند. سرطان مثانه نیز اغلب به غده لنفاوی در لگن گسترش می‌یابد. اگر به کبد، استخوان‌ها، ریه‌ها، غده لنفاوی خارج از لگن یا سایر قسمت‌های بدن گسترش یافته باشد، سرطان متاستاتیک نامیده می‌شود. این نوع از بیماری با جزئیات بیشتر در [مراحل و درجات](#) توضیح داده شده است.